

A LA VORA DE...

Xesco

Suposo que milers d'infants catalans hauran quedat afectats per la mort de Xesco Boix. I no entendran —si arriben a saber-ho— que el seu amic cantant hagi decidit de morir ell mateix.

Fa anys vaig tractar el seu pare, poeta, excel·lent persona. Després ens vam perdre de vista i, quan aquell noi començà d'anar amunt i avall amb una guitarra engrescant els infants, vaig descobrir-ho: així que aquest Boix és fill d'en Boix i Selva... (Ja hi ha "fills d'amics meus" que compten, en aquest país, i al mateix temps que llegeixo dolorosament la mort d'en Xesco m'arriba el llibre guanyador de l'últim premi Amadeu Oller: l'ha escrit Carles Torner, que no conec... però sí el seu pare. I d'altres nois i noies que surten al diari quan es parla d'història, de pintura, de cinema, i duen uns cognoms que jo identificava amb una altra generació).

No en sé gaires coses, de Xesco Boix, i només l'havia escoltat en disc. Tinc ara a les mans el recull de cançons *5 formigues fan més que 4 elefants* i, a la bossa del disc, Xesco Boix adreça aquestes paraules als pares: "Dia rere dia, constato que entremig d'aquestes escombraries hi ha més i més gent estupenda. Penseu en la bonesa i la salut que irredien els infants. El que diria que passa és que la gent està aturada, ensofida, desanimada. Aquestes cançons i aquests contes voldrien dur encís i magia als nens, als pares, als mestres, de retop. 'Sotraguejar' un poc, tal vegada. M'enteneu? És el delit allò que es perd i cal cultivar-lo com una flor..."

Amb quina empenta, amb quina alegria, amb quin enorme idealisme ha fet Xesco Boix la seva feina d'anys, fins a arribar als trenta-vuit! Què ha passat? Que potser s'adonava que, un cop acabava de "sotraguejar" tothom en els seus recitals, portes enfora del món que ell era capaç de crear, continuava havent-hi un món aturat, ensofida, que es deixava envair per les escombraries? Ell prou que avisava: "Que tot això cavii depèn en gran part, de vosaltres i de mi. Coratge!"

Coratge... Potser sí que, en aquest país, demanar tant de temps i tan compromesament coratge pot arribar a deprimir. "A veure, qui vulgui seguir / que piqui de mans junt amb mi. / Cantem i piquem de valent, / volem que ens escolti la gent!" I els infants cantaven i picaven de mans, feliços, davant aquell noi amb barba i gorra que era com l'oncle divertit que no havien tingut mai.

Però, els infants se n'anaven, i creixien, i en Xesco devia descobrir algun dia que la vida no li deixava ser perpètuament un infant...

Gràcies, Xesco. Has fet tot el que has pogut, i més. Algú hauria d'organitzar un recital per a infants en homenatge a tu, no pas per explicar als teus petits amics el que és inexplicable, sinó perquè poguessin cantar tots plegats aquella cançó amb la qual tu t'acomiadaves i que ara faig meua mentre sento la teva veu al disc: "Hi ha un lloc per a tu en el meu cor, Al·leluia!"

Josep M. Espinàs